

REMISSYTTRANDE
2014-11-28
Dnr 0276/14
Er referens: Ju2014/4250/D

Justitiedepartementet
Demokratienheten
103 33 STOCKHOLM

Remissyttrande över Kartläggning och analys av domstolarnas bedömning av straffvärdet för brott som rör hot och våld mot förtroendevalda

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade kartläggning på remiss och yttrar följande.

Tydlig kodning av brottsanmälningar inte vägen fram

Utredaren har fått i uppdrag att kartlägga och analysera domstolarnas bedömning av straffvärdet för vissa brott mot förtroendevalda. Enligt kartläggningen är det sällan en central fråga i rättsprocessen att målsäganden är förtroendevald. I de flesta fallen framgår det inte heller om det haft någon betydelse för straffvärdesbedömningen.

En av de möjliga förbättringsåtgärder som föreslås i kartläggningen är därför att brott som rör en förtroendevald ska åsättas en tydlig kod redan vid anmälningstillfället. Tanken är att en tydlig kodning av anmälningarna skulle kunna underlätta statistik, uppföljning och analys av rättsväsendets hantering av sådana ärenden. Det är dock Brås erfarenhet från arbetet med statistik kring hatbrott att sådana kodningar fungerar mycket dåligt och att de uppgifter man kan få in oftast inte kan användas för tillförlitlig statistik, analys eller uppföljning. Det är därför Brås bedömning att det finns en stor risk att införandet av en särskild kod för brott mot förtroendevalda endast skulle innebära att polisens arbete tyngs av ytterligare administrativa krav utan att något mervärde tillförs lagföringsprocessen.

Brå menar att resurserna istället bör läggas på att öka medvetenheten bland förtroendevalda, deras partiorganisationer samt de politiska församlingarna, kring hur man rapporterar och anmälar inträffade incidenter på ett sätt som lyftar fram möjliga kopplingar till uppdraget som förtroendevald.

Mer kunskap behövs på området

Det framgår av kartläggningen att utredaren har haft stora svårigheter att hitta relevanta domar. I Brås senaste trygghetsundersökning bland förtroendevalda, Politikernas trygghetsundersökning 2013 (Brå-rapport 2014:9), uppgav dock så mycket som 20 % av de förtroendevalda att de utsatts för någon incident i samband med deras uppdrag som förtroendevald. Av de utsatta valde 17 % att anmäla incidenten till polisen. Detta motsvarar ungefär 293 polisanmälningar. Det behövs mer kunskap om hur dessa ärenden hanterats av rättsväsendet och i vilken utsträckning den utsattes uppdrag som förtroendevald

uppmärksammades i processen. Ett sätt att få fram sådan kunskap vore att vända sig direkt till förtroendevalda som har polisanmält incidenter kopplade till förtroendeuppdraget.

Detta yttrande avges av generaldirektör Erik Wennerström efter föredragning av juristen Sigrid Granath. Utredaren Sanna Wallin har deltagit i beredningen.

Erik Wennerström

Sigrid Granath